

František Stanzel

František Stanzel se narodil v roce 1931 na Urlichu. Urlich byl malou osadou v pohraničí na severu Moravy. On i jeho rodiče byli německé národnosti. Měl čtyři sourozence. Otec pracoval v lese, kde řezal stromy ruční pilou.

Ve Františkových osmi letech vypukla druhá světová válka. Němečtí muži tehdy museli nastoupit do německé armády. Nikdo z rodiny pana Stanzela ale do armády nenarukoval. Když měl bratr Josef šestnáct let, účastnil se vojenského cvičení. Tam se jej a ostatní chlapce snažili vojáci přesvědčit ke vstupu do armády.

„Josef přišel jednou na nedělu domů a ptal se táty, co má dělat. Že ho přesvědčovali, že má jít na vojnu. Táta mu řekl, že to v žádném případě nepřipustí. Ať se tam nehlásí. Ještě tam byl jeden z té Seninky a ten se taky chtěl přihlásit, ale že Jozo se nepřihlásil, tak on taky ne. Tak byli dva, kteří se nepřihlásili.“

Válka v roce 1945 skončila kapitulací Německa. Německé obyvatelstvo v pohraničí představovalo problém. Ten se měl vyřešit odsunem Němců do Německa. Některé rodiny ale musely zůstat. Zůstala i rodina pana Stanzela. Bylo jej totiž potřeba na těžké práce v lese.

Mladí Němci byli posíláni do pracovních táborů. I František Stanzel měl s bratrem odejít do pracovního tábora. Aby se tomu vyhlí, přihlásili se, že budou pracovat s tátou v lese.

„Do pracovního tábora jsme nemuseli jít. Ti kluci ze Seninky nám potom vyprávěli, jak se tam měli v tom pracovním táboře. Ono to nebylo nic dobrého. Bití, málo jídla, a pracovat a pracovat.“

Časem ale již Stanzlovi nebyli na práci v lese potřeba. Co teď ale s nimi? Odsunout je již nešlo, protože odsun byl zastaven a další Němce tak v Německu nepřijímali. A v pohraničí navíc zůstat nemohli, aby se zde nekoncentrovali. Proto se rozhodnutím úřadů přestěhovali na Hanou k sedlákům, kde pracovali na statcích.

„Byli jsme odsunuti do Střelice a tam jsme byli rozděleni k sedlákům na práci. Na ten největší statek ve vesnici přišli sedláci a vybrali, kdo koho chce. Na tom velkostatku zůstali rodiče a nejstarší sestra. My ostatní jsme byli každý zvlášť rozděleni po hospodářstvích. Můj pracovní den byl docela dlouhý. Začínal ve čtyři ráno. Večer v osm hodin mi končila práce a mohl jsem navštívit rodiče. To ti ostatní zase nemohli. Starší brácha třeba končil v deset hodin.“

František Stanzel ale přesto mluví o štěstí. Jeho rodiče se sestrou totiž bydleli v otřesných podmínkách.

„Ten začátek měli rodiče moc těžký. Bydleli na sokolovně. Měli jen jednu místnost, kam museli nacpat všechnu majetek. Všechno měli zastavěné, akorát u kamen měli místo na stůl. To bylo strašné.“

Po dvou letech museli jít zase na práce v lese do pohraničí. Jejich dům na Urlichu byl ale už vydrancován, a tak obýdli jiný dům. V roce 1954 nastoupil pan Stanzel na vojnu. V té době již neomezeně vládla komunistická strana.

V roce 1961 se František Stanzel oženil a přestěhoval do sousední Nové Seninky. Panu Stanzelovi bylo právě tolik, kolik je nyní nám, když začal pracovat v lese. S dvouletou přestávkou u sedláků takto pracoval až do důchodu.

Děkujeme panu Stanzelovi, že nám vyprávěl svůj příběh.